

Side fortolkes lidt rigtigere, end den ærede Landsstingsmand fortolkede den. Jeg har oftere lagt Mærke til, at det ærede Medlem ikke synes at være nogen heldig Lovfortolker, men jeg har sjældent seet et saa paafaldende Exempel derpaa som igaar. Efterat der i § 75 er talt om Folketirken, og den er opstillet i sit særlige Retsforhold, siges der i § 76, at det er Borgerne overladt at stifte Samsund, hvori de kunne søge deres religiøse Tilfredsstillelse, naar kun disse Samsund ikke stride mod god Orden; men deraf at ulede en lignende Ret til at stifte saadanne Samsund indenfor Folketirken, gaaer dog ikke an. Folketirken er det bestaaende og stiftede Samsund, der ganske vist selv har mindre Kreds, men Ingen kan indenfor disse Kreds stifte et nyt Samsund; der er ikke ved § 76 givet nogen Ret til at stifte et Samsund i, hvad der allerede er et Samsund, som allerede har sine Love eller fremtidig kan faae dem. Derimod er der ved denne Paragraph givet en Ret til udenfor andre bestaaende Samsund at stifte nye, eftersom man føler Trang dertil. § 76 har sin store Betydning, idet den giver den almindelige Religionsfrihed, men denne almindelige Religionsfrihed staaer i Forbindelse med, at Grundloven — om med Rette eller ikke, derom er Spørgsmaalet ikke — har opstillet en særlig Folketirke med en særlig Stilling, baseret paa et reent factisk Forhold, det nemlig, at den langt overveiende Deel af det danske Folk bekjender sig til denne Kirke. Og derfor kom det ærede Medlem ogsaa til en besynderlig misvifsende Sammenligning, naar han vilde opstille en Parallel imellem, hvad der her forhandles, og hvad der i Storbritannien forhandles om den irske Statskirke, hvis karakteristiske Mærke er, at det er en af Staten opretholdt Kirke, til hvilken Befolkningen ikke hører, og hvor der altsaa er den meest stridende Modsetning imellem Lovens og den factiske Tilstand. — Der er et andet Punkt, jeg maa berøre, før jeg kommer til Lovens egentlige Indhold, og det er dens Forhold til en Kirkecommission. Conseilspræsidenten betonedes meget stærkt — og det er ogsaa af Andre blevet stærkt betonet —, at dette Lovforslag og Forslaget om en Kirkecommission vare uad-

ffillelige. Ja, det er just dette, vi sige, at disse to Ting efter deres indre Sammenhæng ere saa uadffillelige, at de ikke rettelig kunne behandles særligt, men maae behandles sammen. Der er Spørgsmaal om ved en Kirkecommission at ordne forffjellige Forhold i den danske Folketirke, hvoriblandt da ogsaa det geistlige Lærerembede, Udnævnelsen dertil og Benyttelsen af Lærerkæfterne til Menighedernes og Folkets Tjeneste. Og naar der saaledes forestaaer en Behandling af dette almindelige Spørgsmaal, saa kan man ikke rettelig derfra udtage et enkelt Stykke for særligt at ordne det, imedens Alt, som man ellers føler har sine Mangler, foreløbigt bliver staaende med disse Mangler. Det, som har Indflydelse paa den særlige Trang i dette Tilfælde, maa ordnes i Forbindelse med det almindelige Spørgsmaal; disse Ting kunne ikke rives fra hinanden. Og her skal jeg da gjenoptage et andet Punkt, der kom frem igaar. Det syntes ligesom at antydes, at Fleertallet ikke havde haft Ret i, hvad det har yttret om Biskop Kierkegaards Stilling til Sagen. Men Fleertallet har haade yttret sig særdeles correct herom og har haft den fuldeste Opfordring til at gjøre det. Det var, naar man atter og atter bergaber sig paa den store Trang til denne Lov og dens velgjørende Virkninger, og derhos forlanger, at den skal antages særskilt, aldeles nødvendigt for os at gjøre opmærksom paa, at den Minister, der paatog sig at fremlægge Lovens som et Regjeringsforslag, iforveien har haft en anden Anskuelse; og dette skal Ingen kunne nægte efter den Betænkning fra Biskoppen, som foreligger i Bilag A. til Udvalgets Betænkning (Bloug: Jo, det vil jeg nægte!). Naar de ærede Medlemmer — og jeg troer, at de ærede Landsstingsmænd kunne læse Dansk (Bloug: Ja, jeg kan ogsaa læse Dansk!) — Det ærede Medlem læser dog vist stundom ikke ganske rigtigt — jeg siger: Naar de ærede Medlemmer ville see efter i Betænkningen, Tillæg B. Sp. 963, saa ville De for det Første see, hvad denne Hædermænd, denne Mand, som er en saa brav, hæderlig og dygtig Mand, meente om Lovforslaget i det Hele, om dets Betydning og Ikke-Betydning, før end han indtraadte i Ministeriet. Og man vil dernæst see